RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2018/1249

af 18. september 2018

om en EU-aktion til støtte for De Forenede Nationers verificerings- og inspektionsmekanisme i Yemen

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 28, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 14. april 2015 vedtog De Forenede Nationers Sikkerhedsråd resolution (UNSCR) 2216 (2015), hvormed der blev indført en embargo mod levering, salg eller overførsel af våben og alle typer materiel i tilknytning hertil til Ali Abdullah Saleh, Yemens tidligere præsident, og visse andre personer samt andre personer og enheder, der skal udpeges af Sikkerhedsrådets relevante sanktionskomité.

(2) Efter anmodning af 6. august 2015 fra Yemens regering og i overensstemmelse med UNSCR 2216 (2015) erklærede De Forenede Nationers generalsekretær ved skrivelse til Yemens regering dateret den 11. august 2015 sig indforstået med at oprette en verificerings- og inspektionsmekanisme i regi af De Forenede Nationer (FN) (»UNVIM«) med henblik på at fremme en uhindret strøm af handelsvarer til Yemen og sætte ny gang i landets økonomi.

(3) Den 5. maj 2016 blev UNVIM operationel. FN's Projektkontor (UNOPS) udmønter og forvalter UNVIM på vegne af FN's Kontor for Koordination af Humanitære Anliggender (UN OCHA), Yemens regering og de berørte FN-medlemsstater.

(4) Den 3. april 2017 understregede Rådet betydningen af at sikre en effektiv og rettidig behandling for kommerciel skibsfart til Yemen og udtrykte sin fulde støtte til fortsættelse af UNVIM og fuld og uhindret gennemførelse af dens mandat. Rådet opfordrede også til, at den målrettede våbenembargo, som FN's Sikkerhedsråd har pålagt, gennemføres fuldt ud, og gentog i denne forbindelse, at reglerne i Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP [1] skal anvendes stringent.

(5) Den 27. december 2017 fremsatte UNVIM et forslag med henblik på at styrke og udvide sine aktiviteter i yderligere en periode på et år indtil marts 2019, specielt ved yderligere at fremskynde klareringsprocessen for kommercielle transporter og øge sin evne til at deployere yderligere personel og ressourcer i de pågældende havne. En sådan styrkelse kræver støtte til at øge UNVIM's personale og erhverve yderligere inspektionsudstyr. Unionen bør bidrage økonomisk til denne støtte.

(6) Den 25. juni 2018 understregede Rådet betydningen af at sikre effektiv og rettidig behandling for kommerciel skibsfart i de pågældende havne, herunder brændstof, udtrykte sin fulde støtte til fortsættelse af UNVIM og fuld og uhindret gennemførelse af dens mandat og besluttede at overveje at styrke UNVIM.

(7) Den tekniske gennemførelse af denne afgørelse bør overlades til UNOPS. Unionens bidrag til UNVIM vil medvirke til at sætte UNVIM i stand til fortsat at udføre sine opgaver for så vidt angår overvågnings- og inspektionstjenester, som sikrer, at handelsgods, der sejles ind i yemenitisk territorialfarvand, er i overensstemmelse med UNSCR 2216 (2015). Skulle UNVIM's mandat eller behov ændre sig på en måde, der sætter spørgsmålstegn ved projektets tilstrækkelighed eller relevans med hensyn til at nå dets mål, skal EU's bidrag tages op til fornyet vurdering i overensstemmelse hermed.

(8) Tilsynet med, at Unionens finansielle bidrag anvendes korrekt, bør overlades til Kommissionen —

[1] Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr (EUT L 335 af 13.12.2008, s. 99).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Unionen støtter UNVIM i det overordnede mål om at bidrage til at genoprette en uhindret fri strøm af handelsvarer til Yemen ved at tilvejebringe en gennemsigtig og effektiv klareringsproces for kommercielle transporter med kurs mod havne i Yemen, der ikke er under Yemens regerings kontrol.

2. Projektets specifikke mål er følgende:

— at øge strømmen af handelsgods til Yemen ved at fremskynde klareringsprocessen for kommercielle transporter yderligere og genoprette rederiernes tillid for så vidt angår adgang til havnene Hodeidah og Saleef

— at øge UNVIM's evne til at deployere yderligere personel og ressourcer i havnene Djibouti, King Abdullah Port (Saudi-Arabien), Salalah og Sohar (Oman) samt Dubai (De Forenede Arabiske Emirater) og UNVIM's reaktionsevne, hvis den tildeles yderligere ansvarsområder i havnen Hodeidah i projektets varighed.

3. Unionen bidrager gennem denne afgørelse til omkostningerne ved styrkelse af UNVIM og derved også til at opfylde den yemenitiske befolknings behov som led i en bredere humanitær strategi.

Bilaget indeholder en udførlig beskrivelse af projektets aktiviteter.

Artikel 2

1. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (HR) er ansvarlig for gennemførelsen af denne afgørelse.

2. Den tekniske gennemførelse af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 1, overlades til UNOPS. Det udfører denne opgave under HR's ansvar. Med henblik herpå indgår HR de nødvendige ordninger med UNOPS.

Artikel 3

1. Det finansielle referencegrundlag for gennemførelsen af det projekt, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, er 4 915 504,24 EUR.

2. Beløbet for perioden på seks måneder efter indgåelsen af finansieringsaftalen, jf. denne artikels stk. 4, er 2 748 472,96 EUR. Det resterende beløb på 2 167 031,28 EUR anvendes, hvis Rådet træffer afgørelse herom, efter den revision, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2.

3. De udgifter, der finansieres med det beløb, som er anført i stk. 1, forvaltes i overensstemmelse med de procedurer og regler, der gælder for Unionens budget.

4. Kommissionen fører tilsyn med, at de udgifter, der er omhandlet i stk. 1, forvaltes korrekt. Med henblik herpå indgår den en finansieringsaftale med UNOPS. Det skal fremgå af finansieringsaftalen, at UNOPS sikrer, at Unionens bidrag bliver synligt.

5. Kommissionen bestræber sig på at indgå den finansieringsaftale, der er omhandlet i stk. 4, snarest muligt efter den 18. september 2018. Den underretter Rådet om eventuelle vanskeligheder i forbindelse med denne proces og om datoen for indgåelse af finansieringsaftalen.

Artikel 4

1. HR aflægger rapport til Rådet om gennemførelsen af denne afgørelse på grundlag af regelmæssige rapporter udarbejdet af UNVIM, herunder på de månedlige møder i UNVIM's styringskomité. Disse rapporter danner grundlag for Rådets evaluering.

2. Kommissionen giver Rådet oplysninger om de finansielle aspekter af gennemførelsen af det projekt, der er omhandlet i artikel 1.

Artikel 5

1. Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

2. Rådet tager denne afgørelse op til revision fem måneder efter datoen for indgåelse af finansieringsaftalen i artikel 3, stk. 4.

3. Denne afgørelse udløber 12 måneder efter datoen for indgåelse af den finansieringsaftale mellem Kommissionen og UNOPS, der er omhandlet i artikel 3, stk. 4. Den udløber dog seks måneder efter ikrafttræden, hvis der ikke er indgået nogen finansieringsaftale senest på dette tidspunkt.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. september 2018.

På Rådets vegne
G. BLÜMEL
Formand

BILAG

1. **Baggrund**

a) Den aktuelle konflikt i Yemen har medført en omfattende humanitær krise, så omkring 75 % af befolkningen (22,2 millioner mennesker) har behov for bistand. Hindringerne for kommerciel import til Yemen har ført til en alvorlig mangel på basale varer, en voldsom prisstigning på de disponible varer og vækst på det sorte marked og i smuglernetværk.

For at afhjælpe den forfærdelige humanitære situation i Yemen er det afgørende, at regelmæssige handelsgodsstrømme til landet fortsætter. FN's Sikkerhedsråds resolution 2216 (2015) giver FN-medlemsstaterne mandat til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at hindre direkte eller indirekte levering, salg eller overførsel fra eller gennem deres områder eller fra deres statsborgere eller ved brug af fartøjer eller fly, der fører deres flag, af våben og alle typer materiel i tilknytning hertil, herunder våben og ammunition, militærkøretøjer og militært udstyr, paramilitært udstyr samt reservedele hertil, til visse enkeltpersoner og enheder, der skal udpeges af den komité, som er nedsat i henhold til nævnte resolution. For at fremme en uhindret strøm af handelsvarer til Yemen har Yemens regering anmodet FN om at stille en overvågnings- og inspektionstjeneste til rådighed, som sikrer, at handelsgods, der sejles ind i yemenitisk territorialfarvand, er i overensstemmelse med FN's resolution 2216 (2015).

I december 2015 blev FN's Projektkontor (UNOPS) anmodet om at udmønte og forvalte en mekanisme, som skal føre tilsyn med overvågnings- og inspektionstjenesterne på vegne af FN's Kontor for Koordination af Humanitære Anliggender (UN OCHA), Yemens regering og de berørte FN-medlemsstater for at fremme en uhindret strøm af handelsvarer til de af Yemens områder, der ikke er under Yemens regerings kontrol. UNVIM blev operationel den 5. maj 2016.

I forlængelse af de restriktioner, som koalitionen i november 2017 pålagde skibsfart til den nordlige del af Yemen, havde UNVIM drøftelser med donorer og eksterne partnere og med koalitionen. Forslaget om en forlængelse af UNVIM fra april 2018 til marts 2019 afspejlede indholdet af disse drøftelser om at styrke dens kapacitet, afhjælpe bekymringerne vedrørende våbensmugling om bord på kommercielle fartøjer og mindske forsinkelserne for den kommercielle skibsfart.

UNVIM arbejder i øjeblikket i Djibouti med 4 overvågningsmedarbejdere, 4 inspektører, 4 hold med sprængstofhunde, 13 ledende/tekniske medarbejdere og op til 7 udstationerede medarbejdere fra Det Forenede Kongerige samt i Jeddah (Saudi-Arabien) med 2 overvågningsmedarbejdere. Det drøftes i øjeblikket at udvide UNVIM's overvågningsaktiviteter i havnene King Abdullah Port (Saudi-Arabien), Salalah og Sohar (Oman) og Dubai (De Forenede Arabiske Emirater).

b) EU har konsekvent understreget betydningen af en effektiv og rettidig behandling for kommerciel skibsfart og har støttet fortsættelse af UNVIM og uhindret gennemførelse af dens mandat. Enhver form for EU-støtte til fortsættelse af UNVIM bør derfor ses i lyset af en forbedring af mekanismens effektivitet med henblik på at øge operatørers og staters evne til at levere handelsvarer til Yemens befolkning. Som det anerkendes i Rådets konklusioner fra april 2017, er der behov for fuld støtte fra koalitionen og Yemens regering for, at UNVIM kan fungere effektivt og med fuld kapacitet. Desuden bør EU-aktiviteter også betragtes som et led i EU's bredere engagement for en politisk løsning på konflikten med fuld støtte til FN's særlige udsendings bestræbelser.

2. **UNVIM's inspektions- og verificeringsproces**

UNVIM finder i øjeblikket anvendelse på alle fartøjer på over 100 metriske ton med kurs mod havne i Yemen, der ikke er under Yemens regerings kontrol, og på 1) alle fartøjer, der transporterer handelsvarer indkøbt af kommercielle eller statslige enheder i Yemen med henblik på salg i Yemen, og 2) FN-medlemsstaternes bilaterale bistand, som ikke formidles gennem en FN-organisation, en FN-fond eller et FN-program eller en anerkendt international humanitær organisation.

Verificeringsprocessen begynder, når et rederi indgiver en onlineanmodning om klarering (»request for clearance«) på www.vimye.org, uploader de krævede dokumenter og indsender al den ønskede dokumentation til UNVIM. Inden for 48 timer gennemgår UNVIM dokumentationen og sender en meddelelse til eksterne partnere, f.eks. koalitionsstyrkernes celle for evakueringsoperationer og humanitære operationer (EHOC). UNVIM beslutter derefter, om det pågældende fartøj skal inspiceres eller ej, på grundlag af sin egen proces, herunder uoverensstemmelser i den modtagede dokumentation, ikkeoplyste havneanløb, mistænkelige fartøjsbevægelser, slukning af det automatiske identifikationssystem (AIS) i mere end fire timer og tilbagemeldinger, der er modtaget fra eksterne partnere. Fartøjsinspektioner foretages enten i havn i territorialfarvande eller til søs i internationale farvande.

Derefter udstedes eller nægtes (annulleres, afslås eller tilbagekaldes) en klareringsattest (»clearance certificate«). Klarerede fartøjers bevægelser overvåges af UNVIM via AIS, herunder passage til koalitionens venteområde, fra venteområde til ankerområde og fra ankerområde til fortøjningsplads med henblik på losning. UNVIM's sporing slutter, når de klarerede fartøjer udsejler fra Yemens havne i Det Røde Hav, efter at fragten er losset, og de er sejlet fra havn. Under hele denne proces holder UNVIM intensiv kontakt med rederier og fartøjsførere (kaptajner) og spiller en afgørende rolle med hensyn til at behandle eventuelle problemer, som fartøjer måtte løbe ind i til søs, herunder kommunikation med EHOC og koalitionen. UNVIM's lettelse af hele klareringsprocessen og konsekvente kommunikation med rederierne er afgørende for at bevare internationale rederiers tillid og dermed for at sikre, at den kommercielle import til størstedelen af Yemens befolkning fortsætter trods den igangværende konflikt.

UNVIM har også forsøgt at berolige den internationale rederisektor på kvartalsvise møder med dens repræsentanter for at sikre, at dens vanskeligheder og udfordringer forstås og håndteres korrekt.

3. **Overordnede mål**

For at sikre, at UNVIM at uhindret kan gennemføre sit mandat, er det overordnede mål med aktionen at bidrage til at genoprette en uhindret fri strøm af handelsvarer til Yemen ved at tilvejebringe en gennemsigtig og effektiv klareringsproces for kommercielle transporter med kurs mod havne i Yemen, der ikke er under Yemens regerings kontrol.

De specifikke mål er følgende:

— at øge strømmen af handelsgods til Yemen ved yderligere at fremskynde klareringsprocessen for kommercielle transporter og genoprette rederiernes tillid for så vidt angår adgang til havnene Hodeidah og Saleef trods den aktuelle konflikt

— at øge UNVIM's evne til at deployere yderligere personel og ressourcer i havnene Djibouti, King Abdullah Port (Saudi-Arabien), Salalah og Sohar (Oman) samt Dubai (De Forenede Arabiske Emirater) og UNVIM's reaktionsevne, hvis den tildeles yderligere ansvarsområder i havnen Hodeidah i projektets varighed.

Skulle UNVIM's mandat eller behov ændre sig på en måde, der sætter spørgsmålstegn ved projektets tilstrækkelighed eller relevans med hensyn til at nå ovennævnte mål, tages EU's bidrag op til fornyet vurdering i overensstemmelse hermed.

4. **Beskrivelse af aktiviteter**

UNOPS vil være ansvarligt for projektets tekniske gennemførelse.

Aktivitet 1: forøgelse af antallet af UNVIM-overvågningsmedarbejdere. Op til fem (5) yderligere overvågningsmedarbejdere og op til to (2) yderligere godsinspektører vil blive ansat til havnene Djibouti, King Abdullah Port og Jeddah (Saudi-Arabien), Salalah og Sohar (Oman) samt Dubai (De Forenede Arabiske Emirater) eller til eventuelle andre steder, herunder foreløbig Hodeidah. Denne kapacitetsforøgelse vil give UNVIM mulighed for at tilpasse sig hurtigt til enhver udvikling og øge UNVIM's operationelle rækkevidde med hensyn til at foretage fartøjsinspektioner, samtidig med at UNVIM's operationelle kontinuitet sikres. UNVIM vil også ansætte en yderligere medarbejder til Djibouti, der bl.a. skal holde kontakt med EU, navnlig EU-delegationerne i regionen omkring Det Røde Hav.

Der er planlagt følgende aktiviteter:

— UNOPS vil ansætte de nye overvågningsmedarbejdere og inspektører og den yderligere medarbejder i overensstemmelse med UNOPS' ansættelsesregler og -procedurer

— UNOPS vil forinden orientere EU-Udenrigstjenesten om alle stillinger, der opslås.

Tidslinje: hele projektets varighed.

Aktivitet 2: leje af en del af Djibouti havn. I forlængelse af den projektsamarbejdsaftale, der blev undertegnet med Djiboutis myndigheder den 1. maj 2018, lejer UNVIM kaj- og fortøjningspladser i Djibouti havn for at have et fast sted til at foretage inspektioner. Et nyt anlæg i havnen er i øjeblikket ved at blive istandsat for at lette overvågningsmedarbejdernes, inspektørernes og sprængstofhundenes arbejde. Dette vil også bidrage til at fremskynde inspektionsprocessen.

Tidslinje: hele projektets varighed.

Aktivitet 3: forøgelse af antallet af sprængstofhunde fra fire til seks i Djibouti: UNVIM vil øge antallet af sprængstofhunde og hundeførere fra fire til seks. Eftersom sprængstofhunde har brug for at hvile sig under inspektioner, og i betragtning af klimaforholdene i Djibouti kræver forøgelsen af antallet af inspektioner yderligere kapacitet for at sikre sprængstofhundenes velfærd og operationelle kontinuitet.

Planlagte aktiviteter:

— I overensstemmelse med FN's udbudsprocedurer vil UNOPS enten iværksætte en ny indkaldelse af tilbud vedrørende sprængstofhunde og deres førere med henblik på tildeling af kontrakt eller ændre den eksisterende kontrakt med UNVIM's nuværende tjenesteyder (TDI — The Development Initiative).

— De nye sprængstofhunde skal integreres i det eksisterende hold med fire sprængstofhunde og hundeførere.

Tidslinje: hele projektets varighed.

Aktivitet 4: Indkøb af yderligere inspektionsudstyr: For at bistå UNVIM-holdet i Djibouti med scanning af containere og gods vil UNVIM indkøbe to (2) bærbare scannere. Dette ekstra udstyr vil lette en rettidig inspektion af fartøjer i Djibouti havn og i internationale farvande.

Der er planlagt følgende aktiviteter:

— udarbejdelse af tekniske specifikationer, hvilket i øjeblikket er i gang

— i overensstemmelse med UNOPS' udbudsprocedurer iværksættelse af en international indkaldelse af tilbud vedrørende forsyninger og tildeling af kontrakt

— levering af udstyr og uddannelse af det relevante personel.

Tidslinje: måned 1-4 af projektets varighed.

Ved projektets afslutning vil aktiverne blive afhændet i overensstemmelse med den kontrakt, der undertegnes med Europa-Kommissionen.

Aktivitet 5: projektgennemførelse

UNOPS vil føre tilsyn med programforvaltningen. Dette skal omfatte fastsættelse af milepæle, interne gennemgange, tilsyn med kontraktlige aftaler og finansiel forvaltning. De forventede aktiviteter omfatter:

— indkøb af eksterne tjenesteydelser eller en aftale om særlige tjenesteydelser vedrørende teknisk bistand til gennemførelse af projektet

— finansiel og kontraktlig forvaltning af tjenesteydelser, som UNOPS giver i underentreprise til tredjeparter.

Tidslinje: hele projektets varighed.

5. **Forventede resultater**

I forbindelse med intensiveringen af UNVIM's operationelle aktiviteter forventes følgende projektresultater:

— at hindre strømmen af ulovlige varer i at blive sejlet ind i Yemens havne ved Det Røde Hav

— at fremme en fri strøm af handelsgods til Yemens havne ved Det Røde Hav

— at opbygge tillid i den internationale rederisektor ved at tilrettelægge en gennemsigtig og effektiv proces for indførsel af handelsvarer til Yemens havne ved Det Røde Hav trods den igangværende konflikt

— at støtte Yemens regering med at dække befolkningens behov for almindelige dagligvarer, der ikke fuldt ud dækkes af humanitær bistand og lokale kilder.

6. **Anslået varighed**

Projektets planlagte varighed er 12 måneder i to perioder på hver seks måneder (6 + 6). Den første periode løber indtil marts 2019, og den anden periode løber fra april 2019. Eftersom UNVIM's nuværende finansieringsordninger med donorer kun gælder indtil marts 2019, er der i Rådets afgørelse fastsat en særlig ordning for perioden efter marts 2019.

Denne ordning omfatter en revisionsklausul, der fastsætter, at EU's bidrag skal tages op til fornyet vurdering på baggrund af en positiv udtalelse fra medlemsstaterne vedrørende uafbrudt forlængelse af EU's bidrag med yderligere seks måneder.

I overensstemmelse hermed vil delegationsaftalen mellem Kommissionen og UNOPS blive undertegnet for en indledende periode på seks måneder, som kun kan forlænges med en yderligere periode på seks måneder efter en positiv udtalelse fra medlemsstaterne.

7. **Unionens synlighed**

Den omstændighed, at UNOPS er ansvarligt for projektets tekniske gennemførelse, vil sikre en passende synlighed af Unionens finansielle støtte, f.eks. i rapporter, ved arrangementer eller på møder. EU's flag vil blive vist på al UNVIM-dokumentation.

UNVIM/UNOPS vil sikre passende synlighed på alt udstyr, der indkøbes ved anvendelse af EU-midler, og som ikke er hjælpematerialer, herunder visning af EU-logoet. Hvis en sådan visning kan bringe UNOPS' privilegier og immuniteter eller sikkerheden for dets personale eller de endelige støttemodtagere i fare, vil der blive indgået hensigtsmæssige alternative ordninger.

8. **EU-deltagelse i UNVIM's styringskomité**

UNVIM's styringskomité består af Kongeriget Saudi-Arabien (EHOC og forsvarsministeriet), De Forenede Arabiske Emirater, Yemens regering (en UNVIM-forbindelsesofficer i Djibouti og en repræsentant for transportministeriet), UNOPS og OCHA. USA, Nederlandene og Det Forenede Kongerige deltager i møder med »observatørstatus« i deres egenskab af donorer til UNVIM, mens EU vil deltage i UNVIM's styringskomités månedlige møder.

9. **Rapportering**

UNVIM/UNOPS vil forelægge EU-Udenrigstjenesten en månedlig rapport for at evaluere fremskridtene hen imod fuldførelse af projektresultaterne. Disse rapporter vil blive delt med det relevante rådsorgan.

EU-Udenrigstjenesten vil aflægge rapport til det relevante rådsorgan om de månedlige møder i UNVIM's styringskomité.

UNVIM/UNOPS vil kvartalsvist rapportere direkte til det relevante rådsorgan i Bruxelles.

UNVIM/UNOPS vil forelægge en endelig beskrivende og finansiel rapport inden for seks måneder efter gennemførelsesperiodens afslutning.